

שלום אריה,

טוב עשית כשהחלטת להישאר 14 יום. לא תפסיד דבר. אדווה לך על הבר-מצווה ביום שישי. עד אז, החיים זורמים כרגיל. היום יש סרט, אבל לא אלך, כיוון שהשם שלו לא מושך: "הניסיונות של טרוב" - שמעת משהו כזה? הפעם אני כותבת את המכתב לפני האוכל, כי אין לי חשק לרדת תמיד בשעה 11.00 בלילה. המכתב של רזיה גרם לי קצת עגמת-נפש. מה יהיה. אני גם לא יודעת מה לייעץ לה במקרה זה, מה דעתך? אני בטוחה שלך היא לא כותבת דברים כאלה, לכן אצטרך לענות לה. תגיד לי רק מה. היא בטח לא תרצה שתדע על זה. למעשה, אי-אפשר להתערב בעניינים כאלה. אחר-כך זה יהיה על חשבוננו אם משהו לא ילך כשורה. את המכתב הזה בטח תקבל ביום שישי, כך שאני מאחלת לך שבת שלום ושבת נעימה. שכח את החובות ורק תהנה. לא כתוב לי אם הבגדים בסדר ואם הם מספיקים, וכיצד אתה מסתדר איתם. איך הפרסונל? גם דברים קטנים כאלה מעניינים אותי. אם כן, הכול טוב ולהתראות,

ב.

כמה מקריאים יש. איך המקום עושה רושם עליך, שקט, רעש, מת, גם זה מעניין, מה אתה חושב - רק פוליטיקה? עוד פעם, הכול טוב,

אצלי מכתב אחד לוקח שעתיים, ואתה כותב עשרות ביום. אם תצלצל, תאמר לי משהו על רזיה, מה לומר לה. זה מעיק עלי.

24.5 יום שני בערב

שלום אריה,

קראתי את המכתב הארוך שלך אולי 3-4 פעמים (בלי הגזמה). לפי דבריך, מצטיירת לפניי תמונה שבמקום לגן-העדן, הגעת לגיהינום. הרגשתי שרוחך עצובה למדי, לכן, הצטערתי שאמרתי לך לא לצלצל כל יום. כל-כך רציתי לומר לך שאין כל סיבה לעצבות, להיפך - עליך להיות שמח ולנצל הזדמנות זו לקריאה להנאתך, כפי שכה חשקת. אם אין לך עניין באנשים, אל תשים לב אליהם. מה חשוב הפטפט שלהם. יעזור להם אלוהים, ואתה תעשה כטוב בעיניך. מעניין, התרגלתי שתצלצל, לכן חיכיתי לצלצול על אף שביקשתי לא לעשות כן. ביום שישי לא הייתי במספרה עת שטלפנת, משום שבאותו יום אני מנקה, ואני חוזרת הביתה יותר מוקדם. מלבד זה, הופיע בשעת צהריים טגורי הזקן מחפציבה. היה בדיוק שרב נורא. אכלנו יחד והבאתי אותו לחדר לנוח. את הדרך עשה בקושי, אחרי כמה תחנות בדרך. אחר כך נפל לשינה עמוקה, מרוב מאמץ, לכמה שעות. כאשר חזרתי מהעבודה, התעורר ועשיתי לו תה. ליוויתי אותו לכביש, ואמרתי לו לא לחזור על טיול כזה דווקא בשרב. דרך אגב, הוא טוען שהוא יכול לפתח גם פילם צבעוני. הוא מוכן לקבל על עצמו כל עבודת הפיתוח. מה דעתך? עזריה מוסר לך ד"ש, ואמר שלא מצא כתובת זולה יותר לפיתוח. אמרתי לו שיחכה עד שתחזור הביתה, ואז נדבר מה כדאי לעשות. השרב נגמר ואני ממש מתאוששת. מיום ליום אני מרגישה יותר טוב. כאשר רוחי טובה עלי, יש לי תמיד רעיונות כיצד להפוך את חיינו ליותר יפים ומועילים יחד. בלי שנבזבז את עצבינו לריק. כיצד להתעלות מעל דברים לא חשובים שמכרסמים בקרבנו. לכן הייתי רוצה שתחזור בריא בגוף ובנפש, אם כי לא תמיד אני יכולה לעמוד בהבטחתי. אך מוטב לנפץ את ראשי על משענת חזקה בלי שזו תישבר. כל-כך הייתי רוצה לדעת אם מצב רוחך השתפר בינתיים. אביבה עשתה לך כמה עוגיות, ומוסרת שלום.

עכשיו אספר לך את ההתרשמות שלי ביחס לחתונה. קודם כל לגבי הארוחה החגיגית: האוכל היה בשפע, היה גם יין על השולחן. אבל חדר-האוכל קטן מדי. כדאי להאריך את זמן הארוחה. אנחנו באנו ב-7.30 לאכול, חדר האוכל היה ריק והספקנו לאכול חצי כמות, ואז עגלת הניקיון כבר עמדה לידנו, מחכים שתקום, כי כבר יש תור ארוך ליד הדלת. אז איזה טעם יש לאוכל? רזיה ממש רתחה: "רציתי עוד לאכול ולשתות, וכבר מגרשים אותנו!" רעיון טוב לא ניתן לביצוע. ארגון

חדר האוכל לאחר הארוחה היה למופת. ב-9.15 בדיוק, בליל שבת, עם המון אורחים - הכול היה מוכן. עבדו על זה מיטב הכוחות המארגנים. נתבקשתי להיות ב-8.30 במטבח. קרוב ל-9.00 כבר לא היה מה לעשות, כי היינו המונים. היה באר לכל האורך הקירות של חדר האוכל. מלבד זה, הוא היה ריק משולחנות ומוכן לקלוט את הרוקדים. לפני חדר האוכל היה מלא אור ואפשר היה לשבת, ללגום משהו בבאר קטן שהיה בצד, וכך אפשר היה לערוך את חדר האוכל בשקט. ועל אף שהיה מוכן, המשיכו לשבת בחוץ לשירה בצוותא. שום דבר לא בער. כשאין תכנית, לא מחכים לשום דבר. לאט-לאט התארגנו לרונדו, קודם המחותנים, אחרי כן כל השאר. כל אחד קיבל ממחטה צבעונית, וכך נכנסו לחדר הואכל ורקדו, ורקדו, ורקדו... כשהתעייפו, התיישבו על ארגזים ושרו שרו... ושוב רקדו, עד אור הבוקר. כולם ציינו שהיה נורא שמח, וזה מה שצריך להיות. זה ולא יותר. היו כאן הרבה עין-חרודים: משה ויוסף טבנקין וכן זרובבל, אלה שהכרתי. מה שהפתיע אותם זה שאין כאן זקנים. כלומר, הצעירים והזקנים עושים אותו דבר. וכולם, זקנים וצעירים, יכולים ליהנות מאותו עניין. אין פה מחיצה גילית, כפי שזה בעין חרוד. כאשר ישבתי היום בצהריים ליד בנימין גל, שאלתי אותו מה דעתו על אופן החתונה, וציינתי שאין הבדל בין יום העצמאות או חג דומה, לחתונה שהייתה. והוא ענה: המשגה ביום העצמאות שביום זה אפשר להוסיף עוד נאומים על המדינה, ובחתונה רק צריך לשמוח, וזה הכול. בינתיים השעה 11.00 ועוד לא התקלחתי, ואני צריכה עוד לזרוק את המכתב. איני יודעת אם תוכל לקרוא את כתב-היד שלי, אני בכל אופן לא מנסה לעשות זאת. לכן לילה טוב, הכול טוב -

מאשתך

עד איזה יום אפשר לשלוח מכתבים כדי שלא יצטרכו לשלוח אותם בחזרה?